

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА****КУЛЬТУРОЛОГІЯ**Спеціальність: **222 «Медицина»**Освітньо-професійна програма: **«Медицина»**Код компонента в освітній програмі: **БК11**Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**Форма здобуття освіти: **очна**Рік навчання: **1**Семестр(и): **II**Тип освітнього компонента: **вибірковий**Навчальний рік: **2024-2025**Обсяг: **4 кредити ECTS (120 год.)**Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття**Підсумковий контроль: **залік**Пререквізити: **базова підготовка загальноосвітньої школи**Кафедра/підрозділ: **кафедра філософії та суспільних наук**, пр. Науки, 4, корпус А, 3 поверх

Керівник освітнього компонента: Демочко Ганна Леонідівна

email: [hl.demochko@knmu.edu.ua](mailto:hl.demochko@knmu.edu.ua)**ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**

Тематика курсу «Культурологія» відіграє важливу роль у формуванні гармонійної особистості лікаря-інтелектуала, активного члена сучасного суспільства та громадянина держави.

Ознайомлення здобувачів вищої освіти із взаємозв'язком світової та національної культури, формування морально-естетичного світогляду майбутніх лікарів дозволить об'єктивно оцінити національну і світову культурну спадщину та визначити особистісні та професійні ціннісні орієнтири. Головна увага приділяється аналізу взаємозв'язку медицини та художньої культури, створюються необхідні методологічні передумови для вирішення творчих завдань, спрямованих на розвиток мислення, творчої уяви та логіки здобувачів вищої освіти.

Виконання творчих завдань і дослідницьких проєктів дозволить майбутньому лікарю розширити особистісний інструментарій у процесі розуміння своїх пацієнтів та визначенні щодо них стратегії комунікації і лікувального процесу. Крім того, програма курсу виконує суттєву допомогу в залученні здобувачів вищої освіти до громадської роботи в житті університету.

**МЕТА КУРСУ:** формування всебічно розвинену та гармонійну особистість майбутнього лікаря на основі загальнолюдських та національних культурних цінностей, шляхом оволодіння базовим набором загальних та спеціальних компетентностей, теоретико-методологічними знаннями з освітнього компоненту та практичними вміннями і навичками.

**РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:**

1. Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
2. Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.
3. Застосовувати в професійній діяльності та професійному саморозвитку сучасні цифрові, інформаційно-комунікаційні технології, спеціалізоване програмне забезпечення
4. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців; управляти конфліктами на міжособистісному та організаційному (професійному) рівні, налагоджувати ефективну комунікацію в фаховому та нефаховому середовищі.
5. Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проєктів.
6. Приймати ефективні рішення з проблем охорони здоров'я, оцінювати потрібні ресурси, та розуміючи і враховуючи економічні засади функціонування охорони здоров'я та



особливості маркетингу медичних послуг, враховувати соціальні, економічні та етичні наслідки.

7. Діяти у професійній сфері з урахуванням власної свободи й безпеки у співпраці й порозумінні з членами соціума – як фахівцями, так і нефахівцями; вміти приймати рішення самостійно, нести відповідальність за свої дії; ефективно працювати в команді, керуючись принципами лідерства та взаємоповаги.

## ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

### Перелік тем лекцій (10 год.):

1. Культура як соціальне явище та предмет наукового дослідження
2. Світова культура в історичному контексті
3. Види та жанри мистецтва
4. Медична тематика в різних видах мистецтва.
5. Лікувально-реабілітаційне значення духовної культури.

### Перелік тем практичних занять (22 год.):

1. Сутність культури, її сучасне наукове визначення
2. Історія культури від первісної доби до Нового часу.
3. Література, музика, образотворче мистецтво.
4. Відображення медицини в культурі.
5. Мистецтво як засіб лікування.

### Перелік тем самостійної роботи студента (88 год.)

1. Дайте сучасне наукове визначення сутності культури.
2. Покажіть класифікацію культури за сферами діяльності людини та на основі носіїв.
3. Назвіть культурні цінності і поясніть їх значення в історії та сучасності людства.
4. Дайте визначення функцій культури.
5. Охарактеризуйте культуру первісного суспільства.
6. Опишіть ранні форми релігії.
7. Покажіть синкретизм релігії, мистецтва і медицини в культурі перших цивілізацій.
8. Охарактеризуйте світогляд людини у культурі Середньовіччя та епохи Відродження.
9. Назвіть культурні досягнення доби Нового і Новітнього часу.
10. Охарактеризуйте літературу як вид мистецтва, назвіть її основні роди, види та жанри.
11. Охарактеризуйте музику, її різновиди та жанри.
12. Дайте загальну характеристику таких видів образотворчого мистецтва: малярство, скульптура, графіка.
13. Опишіть різновиди театру за тематичним або жанровим спрямуванням.
14. Покажіть історію медицини в творах образотворчого мистецтва.
15. Розкрийте медичну проблематику в тематиці театрального мистецтва.
16. Покажіть відображення відносин лікаря і пацієнта в літературі.
17. Охарактеризуйте розвиток медичної сфери в кіномистецтві сучасності.
18. Охарактеризуйте мистецтво як засіб лікування. Медична етика у творчості видатних лікарів минулого і сучасності.
19. Поясніть історію виникнення, опишіть види та завдання арт-терапії.
20. Охарактеризуйте бібліотерапію як спосіб психотерапевтичного впливу.
21. Охарактеризуйте музикотерапію як прикладний медико-естетичний метод.
22. Зміст маркетингових державних досліджень в охороні здоров'я.
23. Основні етапи маркетингових досліджень.
24. Цілі та завдання маркетингової діяльності в охороні здоров'я.
25. Класифікація товарів.
26. Характеристики послуг.
27. Особливості медичних послуг.
28. Стаді і запровадження, зростання, зрілості і спаду товарів.
29. Особливості використання теорії життєвого циклу товарів в медичних закладах.



30. Протекціонізм та життєвий цикл товарів.
31. Конкуренція, монополія, олігополія.
32. Монополія та конкуренція на медичному ринку.
33. Сегмент та ніша ринку. Види сегментів.
34. Диференційований, не диференційований та концентрований маркетинг.
35. Вплив культури, сім'ї, а також психології людини на її споживчу поведінку.
36. Попит та пропозиція в охороні здоров'я.
37. Головні засоби рекламне і діяльності та пропаганди на медичному ринку.
38. Фактори підвищення ефективності діяльності охорони здоров'я.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

**Консультації:** онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

**Методи навчання:** лекція, проблемно-орієнтоване навчання; метод кейсів; розповідь; робота в групах, евристичні бесіди, дискусії та дебати, презентаційний метод, ділові ігри.

## ОЦІНЮВАННЯ

**Поточна навчальна діяльність (ПНД).** Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять ([https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog\\_vidprac\\_zaniat.pdf](https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf)).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (120 – 200 балів) відповідно до таблиці 2 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за семестр становить загальну навчальну діяльність (ЗНД).

**Індивідуальні завдання (ІЗ)** оцінюються до 10 балів.

**Підсумковий контроль.** Залік.

**Оцінка з дисципліни (ОД).**  $ОД = ЗНД + ІЗ$

**Оскарження результатів підсумкового контролю** проводиться у встановленому в ХНМУ порядку ([https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog\\_apel\\_kontrol.pdf](https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf)).

## ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

**Рекомендації щодо роботи на курсі:** брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

**Відвідування занять.** Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять ([https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog\\_vidprac\\_zaniat.pdf](https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf)).

**Академічна доброчесність.** ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку ([https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog\\_ad-1.pdf](https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf)).

**Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту** допускається лише з дозволу викладача.

**Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами.** Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

**Час відповіді викладача:** 24 години.

#### **Технічні вимоги до роботи на курсі:**

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

**Технічна підтримка:** АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

#### **РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА**

1. Історія української культури (від стародавніх часів до XIX ст.): ілюстрована хрестоматія. У 3-х частинах. / За заг. ред. проф. Ю. С. Сабадаш. Ч. I. Київ: вид-во Ліра-К, 2020. 320 с.
2. Основи культурології: опорний конспект лекцій : навч. посіб. / уклад.: Овчаренко А. О., Самойленко Л. Я., Ткаченко В. П. ; за ред. Овчаренко А. О., Самойленко Л. Я., Ткаченко В. П. – 2-е вид., – Черкаси : ЧНУ імені Богдана Хмельницького. 2016. 424 с.
3. Культурологія: термінологічний словник / П. У. Герчанівська. – К. : Національна Академія керівних кадрів культури й мистецтв. 2015. 439 с.
4. Культурологія: Підручник. Одеса: Університет Ушинського. 2023. 433 с.
5. Козира Є. В. Культурологія : навч. посіб. Київ : Медицина. 2017. 350 с.

Завідувачка кафедри філософії та  
суспільних наук

Катерина КАРПЕНКО